

Osobe s demencijom i ljudska prava

Izgradnja demenciji prijateljski narodnih knjižnica: teorijske i praktične pretpostavke,

Filozofski fakultet Osijek

Udruga „Memoria” Osijek

Tko smo i kako djelujemo u lokalnoj zajednici?

Edukacija na Alzheimer Cafe,
2015.-2022.

Edukacija o ljudskim pravima oboljelih od Alzheimerove bolesti

Ljudska prava oboljelih od Alzheimerove bolesti na međunarodnoj razini

1. Konvencija za zaštitu temeljnih ljudskih prava i sloboda

Čl.6. pravo na pošteno suđenje

Npr. Za starije osobe koje žive u domovima i dementne osobe kojima je onemogućeno da samostalno biraju pravnog zastupnika

Čl. 8. pravo na poštivanje privatnog života i obitelji

Npr. Pravo na samoodređenje i tjelesni integritet

XI Y protiv Hrvatske, 2011. app. no. 5193/09.

preporuke na temelju kojih je država dužna predložiti mjere kako bi se u budućnosti spriječile povrede prava osoba starije životne dobi i osoba oboljelih od Alzheimerove bolesti.

Čl. 3. Pravo bolesnika na odbijanje medicinskog tretmana zabranjuje tortura, nečovječno i ponižavajuće postupanje, na primjer medicinski tretman eksperimentalnog karaktera

Npr Informirani pristanak, čl.9-12. Helsinška deklaracija navodi; da liječnik ima dužnost štiti život, zdravlje, privatnost i dostojanstvo u medicinskom istraživanju osobe nad kojom se vrši pokus

Čl. 9. stavak 1. „svatko ima pravo na slobodu mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti; to pravo uključuje slobodu da se promijeni vjeroispovijest ili uvjerenje i slobodu da pojedinačno ili u zajednici s drugima, javno ili privatno, iskazuje svoju vjeroispovijest ili uvjerenje bogoslužjem, poučavanjem, praktičnim vršenjem i obredima“.

Npr. Jehovini svjedoci

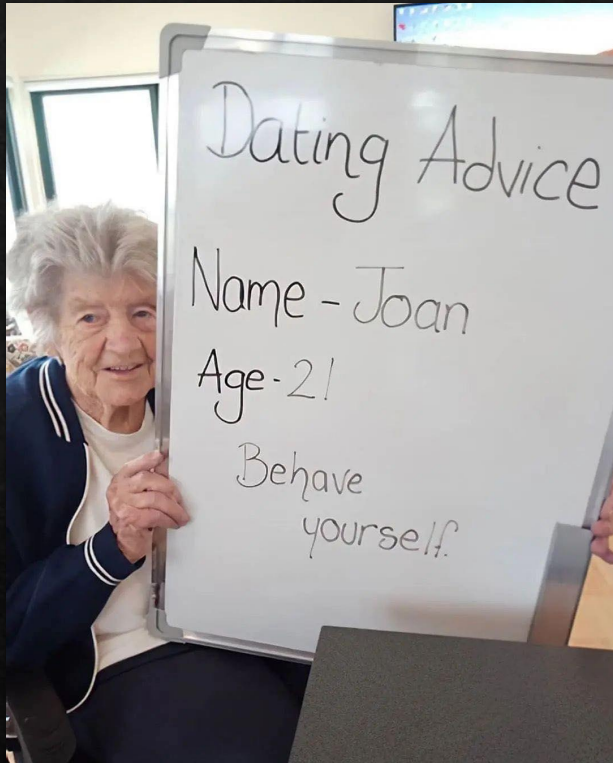
Alzheimerova bolest usporava se tjelovježbom

Ljudi koji imaju nakupine toksičnih beta amiloidnih proteina u mozgu, koji uzrokuju Alzheimer, trebali bi vježbati više puta tjedno. Naime, to može usporiti degeneraciju hipokampusa - dijela mozga ključnog za pamćenje.

2. Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije nad ženama

- ◆ članku 11., navodi da žene imaju pravo na socijalnu zaštitu, osobito u slučaju odlaska u mirovinu, nezaposlenosti, bolesti, invalidnosti, starosti i druge nesposobnosti za rad te pravo na plaćeni dopust, što je ključno iz aspekta žena oboljelih od Alzheimerove bolesti!
- ◆ Britanska istraživanja, 2016. "Žene i demencija"
- ◆ više od 500,000 žena u Velikoj Britaniji pogođeno demencijom
- ◆ 61% oboljelih žena u odnosu na 39% muškaraca
- ◆ imaju dvostruko veći rizik dobiti Alzheimerovu bolest nego rak dojke i druge srčane bolesti
- ◆ demencija je bolest koja pogađa osobe iznad 55 godina starosti, više od bilo koje druge velike i opasne bolesti kao što su rak, moždani udar, bolesti srca i dijabetesa
- ◆ dvojaka uloga demencije kod žena

Konvencija za zaštitu prava osoba s invaliditetom

Članak 12.

-pokazuje koliko je važna autonomija pri donošenju odluka, socijalnog uključenja u društveni život i koliko je važno osobama oboljelim od Alzheimerove bolesti priznati status osobe s invaliditetom, a istovremeno omogućiti odlučivanje uz podršku

Primjeri dobre prakse;

Švedski sustav pravobranitelja

Austrijski sustav-izjave pacijenata i anticipirana punomoć

Pravni aspekti skrbi o starijim osobama u Republici Hrvatskoj

❖ Ustavni zakon (čl.59)

Jesu li osobama koje su oboljele od Alzheimerove bolesti i kojima je namijenjena palijativna skrb, narušena temeljna ustavna prava?

Npr. broj kreveta

❖ Obiteljski zakon (načelo solidarnosti, anticipirane naredbe, djelomična poslovna sposobnost/skrbništvo)

❖ Zakon o socijalnoj skrbi

(doplatak za pomoć i njegu, pomoć i njega u kući, skrb izvan vlastite obitelji, osobna invalidnina, status njegovatelja)

❖ Zakon o zdravstvenoj zaštiti (čl.17 st.8)

(patronažne posjete, zdravstvenu njegu i liječenje u kući)

Npr. Patronaža u Domovima zdravlja

Savjetovalište članova obitelji oboljelih od Alzheimerove bolesti

- ◆ Zakon o zaštiti prava pacijenata

(članak 4. „načelo humanosti zaštite prava bolesnika ostvaruje i osiguravanjem prava na fizički i mentalni integritet bolesnika”, pravo na informirani pristanak)

- ◆ Zakon o duševnim smetnjama (pravo na informirani pristanak)

- ◆ Zakon o obveznim odnosima

ugovor o doživotnom i ugovor dosmrtnom uzdržavanju

Pet friendly pristup prema oboljelima od Alzheimerove bolesti

HVALA NA PAŽNJI!

Silvija Dološić Groznica, univ.spec.iur.

ALZHEIMER

It's a bitch but we'll only tell her when the lawn is clean

See More Crazy Pictures & Videos on Owned.com